

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Europese Samenwerkingsorganisaties

datum 6 juni 2008

Betreffende wetsvoorstel:

31384 (R1850) Goedkeuring van het op 13 december 2007 te Lissabon totstandgekomen Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met Protocollen en Bijlagen (Trb. 2008, 11)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 5 juni 2008 aangenomen door de Tweede Kamer. PvdA, GroenLinks, D66, VVD, ChristenUnie en CDA stemden voor.

Aangenomen amendementen

Artikel 2a

15 → **23** (Wiegman-van Meppelen Scheppink/Ten Broeke)

Dit amendement strekt ertoe een procedure vast te leggen voor een bijzonder informatieplicht van de regering ten aanzien van voorstellen van wetgevende aard die door een van beide Kamers der Staten-Generaal van bijzonder politiek belang worden geacht. De procedure wordt gestart door een mededeling van de desbetreffende Kamer aan de regering. In de praktijk zal de mededeling worden gedaan aan de minister die het voorstel

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 6 juni 2008

blad 2

aangaat. De mededeling is aan een termijn gebonden, teneinde deze procedure in een zo vroeg mogelijk fase van het Brusselse wetgevingsproces te starten.

Uit het tweede lid blijkt, dat de regering, dus de vakminister, naar aanleiding van de mededeling van de zijde van het parlement op Europees niveau een signaal afgeeft van het bijzondere politieke belang dat het Nederlandse parlement aan het voorstel toekent. Dat gebeurt door in het kader van de gewone of bijzondere wetgevingsprocedure een parlementair voorbehoud te maken.

Binnen vier weken na de mededeling van het parlement, vindt tussen regering en de desbetreffende Kamer overleg plaats, waarin van gedachten wordt gewisseld over de redenen voor het bijzondere politieke belang. Tevens zullen dan afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de Kamer over het verloop van de wetgevingsprocedure wordt geïnformeerd. De wijze van informatieverstrekking wordt per keer bepaald, zodat deze telkens is toegesneden op het concrete geval. Op deze wijze blijft de Kamer optimaal op de hoogte van de stand van zaken in de wetgevingsprocedure en is zij in staat op elk gewenst moment verder overleg met de vakminister te voeren.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel 2a

8 → 11 (Ormel)

Bij de goedkeuringwet voor het Verdrag van Lissabon komt het instemmingsrecht van de Staten Generaal op de voormalige Justitie en Binnenlandse Zaken beleidsonderdelen te vervallen. Dit amendement beoogt een instemmingsrecht te regelen voor de desbetreffende beleidsonderdelen die binnen Titel V. Ruimte voor Vrijheid, Veiligheid en Recht vallen en waarbij het Europees Parlement niet volledig of niet betrokken is als medewetgever. Voor de betreffende beleidsterreinen geldt een democratisch deficit terwijl de Europese Commissie wel voorstellen kan doen en er binnen de Raad besluiten met een grensoverschrijdend karakter genomen kunnen worden. Tegen deze achtergrond dient daarvoor het instemmingsrecht voor de Staten Generaal. De instemmingsprocedure wordt vereist voor de artikelen 77, derde lid, (oude nummering 62, derde lid,); bepalingen inzake paspoorten, identiteitskaarten e.d. indien het nodig blijkt om de uitoefening te vergemakkelijken van het recht om zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er te verblijven), artikel 87, derde lid, (oude nummering 69F, derde lid): maatregelen betreffende de operationele samenwerking bij politieke samenwerking en artikel 89 (oude nummering 69H): voorwaarden en beperkingen waarbinnen in het kader van politieke samenwerking optreden op het grondgebied van een andere lidstaat mag plaatshebben. Het vierde lid van het ingevoegde artikel bepaalt dat de instemmingsprocedure ook met betrekking tot het familierecht geldt totdat de gewone wetgevingsprocedure gaat gelden (artikel 65, derde lid, tweede alinea). Het ingevoegde artikel 2a wijkt op een aantal punten af van overeenkomstige

datum 6 juni 2008

blad 3

bepalingen in eerdere goedkeuringswetten:

- Openbaarmaking van een ontwerpbesluit is niet meer nodig omdat onder het Verdrag van Lissabon ontwerpen altijd openbaar zijn en ook aan de nationale parlementen worden gezonden.
- Nu het gaat om wetgevende handelingen kan er geen sprake meer zijn van geheime of vertrouwelijke stukken.
- Omdat voor de in artikel 1a genoemde artikelen de bijzondere wetgevingsprocedure geldt, die slechts kan leiden tot een richtlijn of verordening, kan de bepaling volgens welke het instemmingsrecht niet geldt voor verdragen, vervallen.

Aangenomen met algemene stemmen

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel 1a

10 → 14 → **subamendement 16** (Peters)

Dit subamendement bewerkstelligt dat ondersteuning door 30 leden van de Tweede Kamer voldoende is om in het kader van een behandelingsvoorbehoud een voorstel voor een wetgevingshandeling door de Kamer in behandeling te laten nemen. Dit minderheidsrecht van de Kamers komt op vele plaatsen in de wetgeving voor, b.v. artikel 5 van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdrag ingevolge welk artikel 30 Tweede Kamerleden volstaan om de uitdrukkelijke goedkeuring van een verdrag bij wet te verzoeken. Ook kan gewezen worden op de bepalingen in wetten die parlementaire betrokkenheid bij gedelegeerde regelgeving veiligstellen door aan 30 Tweede-Kamerleden de bevoegdheid te geven om het onderwerp van een algemene maatregel van bestuur bij wet te laten regelen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdD, VVD, PVV en het lid Verdonk

Artikel 1b

10 → 14 → **Subamendement 22** (Pechtold)

Dit amendement strekt ertoe artikel 1a automatisch te laten vervallen. Het vergt vervolgens een actieve handeling van de regering om de werkingsduur van artikel 1a te verlengen. Dit vergt van de regering een actievare houding op het afwegingsmoment. Bij de besluitvorming over de werkingsduur is voorzien in parlementaire betrokkenheid.

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66 en het lid Verdonk

datum 6 juni 2008

blad 4

Artikel 1a en 1b

10 → **14** (Ten Broeke)

Dit amendement biedt de Staten-Generaal de mogelijkheid door middel van een behandelingsvoorbehoud invloed uit te oefenen op de opstelling van de vertegenwoordiger van Nederland in de onderhandelingen van door de Kamer(s) geselecteerde wetgevingshandelingen van de Europese Unie.

De Kamers kunnen binnen drie maanden na indiening besluiten dat ten aanzien van een bepaald voorstel behoefte bestaat aan behandeling en overleg met de regering. Het is de verwachting van de indieners dat zulks slechts met een minderheid van de voorstellen het geval zal zijn.

Zolang de betreffende Kamer van de Staten-Generaal de behandeling van het voorstel niet heeft afgerond kan de regering wel meewerken aan onderhandelingen over het voorstel voor de wetgevingshandeling, zij het onder het aantekenen van een "parlementair voorbehoud" terzake. Zij kan echter niet meewerken aan de uiteindelijke vaststelling van de wetgevingshandeling voordat de betreffende Kamer de behandeling en het overleg terzake heeft afgerond. Dit is slechts anders als gewichtige redenen zich verzetten tegen het feit dat de regering niet kan meewerken aan de uiteindelijke vaststelling van die wetgevingshandeling. De vraag of er sprake is van gewichtige redenen kan door de Kamers worden bestreden.

Als de in het voorgestelde eerste lid van dit artikel genoemde termijn van drie maanden ongebruikt is verlopen, hetzij niet tot een uitspraak van de Kamer heeft geleid, kan de regering meewerken aan de vaststelling van de wetgevingshandeling.

De verplichting tot het periodiek verstrekken van informatie, bedoeld in het derde lid, blijft beperkt tot die voorstellen waarvan een Kamer heeft besloten dat behandeling is gewenst en kan nader worden uitgewerkt. Onder periodieke informatievoorziening wordt in ieder geval begrepen tijdige toezending van de inbreng van de regering en informatie over belangrijke ontwikkelingen in het onderhandelingsproces zoals wijzigingen in het ontwerpbesluit.

Het in dit amendement vastgelegde behandelingsvoorbehoud verschilt hierin van de instemmingsprocedure dat de Kamers de onderwerpen preciezer en actiever zullen volgen. De evaluatiebepaling in artikel 1b bewerkstelligt dat de werking en de effecten van het behandelingsvoorbehoud, zoals vastgelegd in artikel 1a, binnen vijf jaar door de beide Kamers worden beoordeeld. Het verslag waarin deze beoordeling wordt vastgelegd, kan aanleiding geven voor de betrokken ministers om artikel 1a bij koninklijk besluit te laten vervallen. Een voorhangprocedure, als bedoeld in het tweede lid, tweede volzin, verzekert de betrokkenheid van het parlement bij de totstandkoming van het koninklijk besluit.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66, PvdD, VVD, SGP, PVV en het lid Verdonk

datum 6 juni 2008

blad 5

9 → **12** (Ten Broeke c.s.)

Artikel 1a

Dit amendement strekt er toe het instemmingsrecht betreffende de ruimte voor vrijheid, veiligheid en recht, naar analogie met de betreffende bepalingen in de Goedkeuringswetten van de Schengen Uitvoeringsovereenkomst, het Verdrag van Maastricht, het Verdrag van Amsterdam, het Verdrag van Nice en het Verdrag van Prüm te behouden. Tevens wordt instemming vereist met besluitvorming op grond van Titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Hierbij gelden twee regimes.

Ingevolge het eerste regime is stilzwijgende instemming met de overige ontwerp-besluiten verleend als niet binnen twee maanden na ontvangst om uitdrukkelijke instemming is gevraagd (tweede lid).

Het tweede regime bepaalt dat voor regelgeving op grond van die artikelen van het Werkingsverdrag waarvoor een bijzondere wetgevingsprocedure of de zg. noodremprocedure geldt, altijd uitdrukkelijke instemming is vereist (derde lid); dit geldt ook voor besluitvorming op grond van Titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Drie artikelen (42, 69A en 69B) kennen een noodremprocedure hetgeen inhoudt dat een lidstaat een ontwerp-wetgevingshandeling aan de Europese Raad kan voorleggen indien die staat meent dat de regeling afbreuk zou doen aan een fundamenteel aspect van het rechtsstelsel op de daar genoemde rechtsgebieden. De Europese Raad kan met consensus het ontwerp weer terugverwijzen naar de Raad, die dan de gewone wetgevingsprocedure kan vervolgen. Dit amendement brengt regelgeving op grond van deze drie artikelen onder de instemmingsprocedure, zodat het parlement ingeval de noodremprocedure daadwerkelijk toepassing vindt, meebepaalt of het veto tegen de ontwerpregelgeving al dan niet moet worden gehandhaafd.

De besluitvorming waarvoor altijd uitdrukkelijke instemming wordt verlangd betreft de artikelen 42 (maatregelen op het gebied van de sociale zekerheid), 62 (bepalingen inzake paspoorten, identiteitskaarten e.d. indien het nodig blijkt om de uitoefening te vergemakkelijken van het recht om zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er te verblijven), 65, derde lid (maatregelen betreffende het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen), 69A (ontwerp-richtlijn met minimumvoorschriften betreffende strafvordering), 69B (ontwerp-richtlijn met minimumvoorschriften op het gebied van strafrecht), 69E (instelling Europees openbaar ministerie), 69F, derde lid (maatregelen betreffende de operationele samenwerking bij politieke samenwerking) en 69H (voorwaarden en beperkingen waarbinnen in het kader van politieke samenwerking optreden op het grondgebied van een andere lidstaat mag plaatshebben) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, alsmede Titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (algemene bepalingen inzake het externe optreden van de Unie en specifieke bepalingen betreffende het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid).

datum 6 juni 2008

blad 6

Verder wordt de sinds vijftien jaar gebruikelijke periodieke informatie van de Staten-Generaal over de voortgang van de onderhandelingen op dit terrein van een basis in de wet voorzien (vierde lid). De verplichting tot periodieke informatievoorziening aan de Staten-Generaal waarnaar het vierde lid verwijst, kan nader worden uitgewerkt. Onder periodieke informatievoorziening wordt in ieder geval begrepen tijdige toezending van de inbreng van de regering en informatie over belangrijke ontwikkelingen in het onderhandelingsproces zoals wijzigingen in het ontwerp-besluit.

De bepaling over voorstellen die een geheim of vertrouwelijk karakter dragen is niet opgenomen, omdat het Verdrag inzake het functioneren van de Europese Unie dergelijke wetgevingsvoorstellen niet kent. De bepaling over stilzwijgende goedkeuring is niet overgenomen omdat in de vijftien jaar dat soortgelijke bepalingen in de genoemde goedkeuringswetten hebben gestaan, daarvan in de praktijk tussen Staten-Generaal en regering op het JBZ terrein nimmer gebruik is gemaakt.

De in het amendement genoemde Titel en artikelen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden aangehaald met de nummering die in het ter goedkeuring voorliggende Verdrag van Lissabon wordt gebruikt; na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zal Titel IV in de geconsolideerde tekst worden aangeduid als Titel V en zullen de artikelen 42, 62, 65, 69A, 69B, 69E, 69F en 69H in de geconsolideerde tekst worden aangeduid als de artikelen 48, 77, 81, 82, 83, 86, 87 en 89.

Dit amendement vormt een uitzondering op de algemene regel omtrent een beperkt behandelingsvoorbehoud dat is neergelegd in een afzonderlijk amendement van dezelfde indieners. Het is derhalve niet de bedoeling dat deze procedures cumuleren.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdD, VVD, SGP, PVV en het lid Verdonk

Artikel 1a

13 (Ten Broeke c.s.)

Dit amendement strekt er toe het instemmingsrecht betreffende de ruimte voor vrijheid, veiligheid en recht, naar analogie met de betreffende bepalingen in de Goedkeuringswetten van de Schengen Uitvoeringsovereenkomst, het Verdrag van Maastricht, het Verdrag van Amsterdam, het Verdrag van Nice en het Verdrag van Prüm te behouden.

Hierbij gelden twee regimes.

Ingevolge het eerste regime is stilzwijgende instemming met de overige ontwerp-besluiten verleend als niet binnen twee maanden na ontvangst om uitdrukkelijke instemming is gevraagd (tweede lid).

Het tweede regime bepaalt dat voor regelgeving op grond van die artikelen van het Werkingsverdrag waarvoor een bijzondere wetgevingsprocedure of de zg. noodremprocedure geldt, altijd uitdrukkelijke instemming is vereist (derde lid).

Drie artikelen (42, 69A en 69B) kennen een noodremprocedure hetgeen inhoudt dat een

datum 6 juni 2008

blad 7

lidstaat een ontwerpregeling aan de Europese Raad kan voorleggen indien die staat meent dat de regeling afbreuk zou doen aan een fundamenteel aspect van het rechtsstelsel op een bepaald rechtsgebied. De Europese Raad kan met consensus het ontwerp weer terugverwijzen naar de Raad, die dan de gewone wetgevingsprocedure kan vervolgen. Dit amendement brengt regelgeving op grond van deze drie artikelen onder de instemmingsprocedure, zodat het parlement ingeval de noodremprocedure daadwerkelijk toepassing vindt, meebepaalt of het veto tegen de ontwerpregeling al dan niet moet worden gehandhaafd.

De besluitvorming waarvoor altijd uitdrukkelijke instemming wordt verlangd betreft de artikelen 42 (maatregelen op het gebied van de sociale zekerheid), 62 (bepalingen inzake paspoorten, identiteitskaarten e.d. indien het nodig blijkt om de uitoefening te vergemakkelijken van het recht om zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er te verblijven), 65, derde lid (maatregelen betreffende het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen), 69A (ontwerp-richtlijn met minimumvoorschriften betreffende strafvordering), 69B (ontwerp-richtlijn met minimumvoorschriften op het gebied van strafrecht), 69E (instelling Europees openbaar ministerie), 69F, derde lid (maatregelen betreffende de operationele samenwerking bij politieke samenwerking) en 69H (voorwaarden en beperkingen waarbinnen in het kader van politieke samenwerking optreden op het grondgebied van een andere lidstaat mag plaatshebben) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Verder wordt de sinds vijftien jaar gebruikelijke periodieke informatie van de Staten-Generaal over de voortgang van de onderhandelingen op dit terrein van een basis in de wet voorzien (vierde lid). De verplichting tot periodieke informatievoorziening aan de Staten-Generaal waarnaar het vierde lid verwijst, kan nader worden uitgewerkt. Onder periodieke informatievoorziening wordt in ieder geval begrepen tijdige toezending van de inbreng van de regering en informatie over belangrijke ontwikkelingen in het onderhandelingsproces zoals wijzigingen in het ontwerp-besluit.

De bepaling over voorstellen die een geheim of vertrouwelijk karakter dragen is niet opgenomen, omdat het Verdrag inzake het functioneren van de Europese Unie dergelijke wetgevingsvoorstellen niet kent. De bepaling over stilzwijgende goedkeuring is niet overgenomen omdat in de vijftien jaar dat soortgelijke bepalingen in de genoemde goedkeuringswetten hebben gestaan, daarvan in de praktijk tussen Staten-Generaal en regering op het JBZ terrein nimmer gebruik is gemaakt.

De in het amendement genoemde Titel en artikelen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie worden aangehaald met de nummering die in het ter goedkeuring voorliggende Verdrag van Lissabon wordt gebruikt; na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zal Titel IV in de geconsolideerde tekst worden aangeduid als Titel V en zullen de artikelen 42, 62, 65, 69A, 69B, 69E, 69F en 69H in de geconsolideerde tekst worden aangeduid als de artikelen 48, 77, 81, 82, 83, 86, 87 en 89.

Dit amendement vormt een uitzondering op de algemene regel omtrent een beperkt

datum 6 juni 2008

blad 8

behandelingsvoorbehoud dat is neergelegd in een afzonderlijk amendement van dezelfde indieners. Het is derhalve niet de bedoeling dat deze procedures cumuleren.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdD, VVD, SGP, PVV en het lid Verdonk

Artikel 2a

15 → **Subamendement 21** (Peters)

Dit subamendement bewerkstelligt dat ondersteuning door 30 leden van de Tweede Kamer voldoende is om in het kader van een behandelingsvoorbehoud te komen tot het uitspreken van de wens door de Kamer dat zij over het ontwerp van een wetgevingshandeling op bijzondere wijze wenst te worden geïnformeerd. Dit minderheidsrecht van de Kamers komt op vele plaatsen in de wetgeving voor, b.v. artikel 5 van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdrag ingevolge welk artikel 30 Tweede-Kamerleden volstaan om de uitdrukkelijke goedkeuring van een verdrag bij wet te verzoeken. Ook kan gewezen worden op de bepalingen in wetten die parlementaire betrokkenheid bij gedelegeerde regelgeving veiligstellen door aan 30 Tweede-Kamerleden de bevoegdheid te geven om het onderwerp van een algemene maatregel van bestuur bij wet te laten regelen.

Verworpen. SP, GroenLinks, PvdD, VVD, PVV en het lid Verdonk

Artikel 2a

11 → **subamendement Peters 20**

Dit subamendement bewerkstelligt dat ondersteuning door 30 leden van de Tweede Kamer voldoende is om de stilzwijgende instemming met een ontwerp-besluit te doorbreken en te komen tot nadrukkelijke instemming door de Kamer. Dit minderheidsrecht van de Kamers komt op vele plaatsen in de wetgeving voor, b.v. artikel 5 van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdrag ingevolge welk artikel 30 Tweede-Kamerleden volstaan om de uitdrukkelijke goedkeuring van een verdrag bij wet te verzoeken. Ook kan gewezen worden op de bepalingen in wetten die parlementaire betrokkenheid bij gedelegeerde regelgeving veiligstellen door aan 30 Tweede-Kamerleden de bevoegdheid te geven om het onderwerp van een algemene maatregel van bestuur bij wet te laten regelen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, PvdD, VVD, PVV en het lid Verdonk

datum 6 juni 2008

blad 9

Moties

17 → ... (Wiegman-van Meppelen Scheppink) over de inrichting van het parlementair voorbehoud van de Kamer

Aangenomen met algemene stemmen

18 (Ormel c.s.) over het mandaat en de inbedding van, de controle op en de samenwerking met de EDEO

Aangenomen met algemene stemmen

19 (Peters) over deelname van jongeren vanaf 16 jaar aan het Europees burgerinitiatief

Afgevoerd van de agenda